

AVIZ

referitor la proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Mecanismului de colectare și monitorizare a datelor pentru implementarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități și pentru modificarea unor acte normative

Analizând proiectul de **Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Mecanismului de colectare și monitorizare a datelor pentru implementarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități și pentru modificarea unor acte normative**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr. 576 din 24.11.2022 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr. D1359/24.11.2022,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de hotărâre, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezentul proiect are ca obiect de reglementare aprobarea Mecanismului de colectare și monitorizare a datelor pentru implementarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități.

De asemenea, se preconizează și intervenții de modificare asupra anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 23/2022 privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, și asupra Hotărârii Guvernului nr. 234/2022 privind atribuțiile, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, în sensul majorării numărului de posturi alocate Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități de la 62 la 66 de posturi, exclusiv demnitarii.

2. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. **Din punct de vedere al dreptului european**, demersul normativ, fără a constitui instrumentul de transpunere a vreunei directive și fără a reprezenta cadrul de implementare a vreunui regulament european, prezintă interferențe atât cu Libera circulație a lucrătorilor, cât și cu Politica socială a Uniunii Europene.

În ceea ce privește cadrul strategic european și internațional, căruia i se racordează acest demers, se impune a reține faptul că însăși Uniunea Europeană a semnat Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități la data de 30 martie 2007, devenind astfel prima organizație internațională parte la Convenție, conform Deciziei Consiliului din 26 noiembrie 2009 privind încheierea de către Comunitatea Europeană a Convenției Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap (2010/48/CE), un demers juridic, urmat de acte similare întreprinse din partea tuturor statelor membre ale Uniunii Europene, integrate procesului de ratificare a acestui instrument internațional și implicit, de intrare în vigoare.

De altfel, prin Legea nr. 221/2010 și România, urmând exemplul altor state europene, a ratificat Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități, asumându-și obligații în consecință, în acord cu normele și principiile UE.

Totodată, în conformitate cu dispozițiile art. 26 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, parte integrantă a Tratatului Uniunii Europene (TUE), „Uniunea recunoaște și respectă dreptul persoanelor cu handicap de a beneficia de măsuri care să le asigure autonomia, integrarea socială și profesională, precum și participarea la viața comunității”.

În direcția articulării și a alinierii la aceste noi exigențe internaționale în materie, a întregii sale legislații, a politicilor și respectiv a programelor, promovate în spațiul său juridic, menționăm că la nivelul UE a fost lansată „Strategia europeană 2010-2020 pentru persoanele cu handicap : un angajament reînnoit pentru o Europă fără bariere” (COM (2010)636 final).

4. Ca observație de ordin general, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, la marcarea articolelor se vor utiliza cifrele arabe în locul celor romane.

5. La **formula introductivă**, precizăm că art. 31 din Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, ratificată prin Legea

nr. 221/2010 și cap. XV din Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă 2022-2027”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 490/2022 nu prevăd *expressis verbis* adoptarea unei hotărâri de Guvern care să aibă prezentul obiect de reglementare. Ca urmare, apreciem că aceste prevederi ar putea reprezenta un eventual preambul, care să fie redat sub forma „art. 31 din **Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități**, ratificată prin Legea nr. 221/2010 pentru ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 13 decembrie 2006, deschisă spre semnare la 30 martie 2007 și semnată de România la 26 septembrie 2007, **cu modificările ulterioare**”, respectiv „cap. XV din Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități «O Românie echitabilă» 2022-2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 490/2022”.

De asemenea, precizăm că memorandumul Guvernului la care se face referire nu poate constitui temei legal al adoptării prezentului proiect.

6. La actualul art. I, care va deveni art. 1, deoarece termenul de mecanism, astfel cum este el denumit în continuare nu mai este folosit în cadrul cuprinsului proiectului și ținând cont de faptul că anexa nr. 1 face parte integrantă din prezenta hotărâre, recomandăm reformularea normei astfel:

„Art. 1. - Se aprobă Mecanismul de colectare și monitorizare a datelor pentru implementarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, prevăzut în anexa nr. 1 **care face parte integrantă din prezenta hotărâre**”.

7. Referitor la actualul art. II, având în vedere că se dorește o singură intervenție asupra anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 23/2022, norma se va reformula astfel:

„Art. 2. – La anexa nr. 2 **la** Hotărârea Guvernului nr. 23/2022 privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, **publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 19 din 6 ianuarie 2022**, la titlul I, punctul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

„3. Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități (66 de posturi, exclusiv demnitarii)”.

8. Cu privire la actualele art. III și IV, luând în considerare faptul că prevăd modificarea aceluiași act normativ, pentru suplețe, dar și

pentru precizie, este necesară comasarea acestora într-un singur articol, marcat ca **art. 3**, cu următoarea formulare:

„Art. 3. - Hotărârea Guvernului nr. 234/2022 privind atribuțiile, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, **publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 165 din 18 februarie 2022**, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 11, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

(2)

2. Anexa se modifică și se înlocuiește cu anexa nr. 2 la prezenta hotărâre.”

Prin urmare **actualul art. V** se va renumera în mod corespunzător.

9. La **actualul art. V**, pentru coerența și eficiența textului, este de analizat dacă norma nu ar trebui să prevadă un termen **maxim**, nu unul minim, pentru încadrarea personalului Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități în numărul maxim de posturi și în noua structură organizatorică.

10. Având în vedere că anexa nr. 2 nu face parte integrantă din prezenta hotărâre, ci din Hotărârea Guvernului nr. 234/2022, iar apartenența anexei nr. 1 a fost marcată în cuprinsul art. 1, este necesară eliminarea **actualului art. VI**.

11. Referitor la **anexa nr. 1**, potrivit rigorilor normelor de tehnică legislativă, formulăm următoarele observații și propuneri:

11.1. La **art. 1**, față de modalitatea de identificare a primei ipoteze juridice a elementului structural analizat, este necesară marcarea acesteia prin încadrarea și pe partea stângă a cifrei „1” cu semnul grafic „(”.

La **alin. (2)**, semnalăm că sintagma „informații corespunzătoare” nu asigură o conturare eficientă din punct de vedere juridic a normei, motiv pentru care propunem reanalizarea și reconsiderarea sa.

Reiterăm observația și pentru situația din cuprinsul **alin. (3)**, cu privire la expresia „în timp real”.

De asemenea, în vederea eliminării caracterului repetitiv al substantivelor „Autorității/Autoritatea”, recomandăm, ca pentru estetică, construcția „... pentru ca Autoritatea să aibă posibilitatea de a formula și implementa ...” să fie scrisă „... pentru ca **aceasta** să aibă posibilitatea de a formula și implementa ...”.

În plus, față de construcția „... precum și de alte documente strategice”, relevăm că aceasta nu îndeplinește cerințele privind

claritatea și previzibilitatea normelor juridice, motiv pentru care propunem reanalizarea acesteia.

La **alin. (4)**, este uzitat enunțul potrivit căruia, „... Raportul astfel elaborat va fi transmis de către Autoritate, în calitatea sa de autoritate centrală de coordonare privind implementarea Convenției ONU, ...”, cu predilecție la formularea „... în calitatea sa de autoritate centrală de coordonare privind implementarea Convenției ONU, ...”, în timp ce în cuprinsul alin. (1), este folosit textul „... denumită în continuare Autoritatea, în calitatea acesteia de Mecanism de coordonare a implementării Convenției ONU”.

Într-o atare situație, pentru menținerea unității redacționale, sugerăm revederea textelor.

11.2. La **art. 2**, specificăm că un spor de rigoare în reglementare, ar trebui să se indice în mod expres actele normative la care se face referire în mod generic în enunțul „legislației referitoare la protecția datelor”.

Totodată, pentru evitarea repetiției în text, propunem înlocuirea celui de-al doilea termen „respectarea” cu termenul „**păstrarea**”.

11.3. La **art. 3 alin. (1), partea introductivă**, pentru un plus de rigoare în reglementare, recomandăm ca aceasta să aibă următorul cuprins:

„Art. 3. - (1) Domeniile prioritare pentru care sunt colectate și prelucrate **datele pentru implementarea Convenției ONU** sunt:”.

În circumstanța în care este însușită observația supra, pentru înlăturarea caracterului redundant, textul prevăzut pentru lit. i) al alin. (1) al art. 3, trebuie eliminat.

Totodată, pentru corectitudinea redactării, enumerările vor debuta cu literă mică.

La **alin. (2)**, pentru rigoare normativă, recomandăm înlocuirea termenului „instituțiile” cu sintagma „**instituțiile și autoritățile**”.

Observația este valabilă și pentru **art. 8 alin. (2)** și **art. 9 alin. (1)**.

De asemenea, pentru evitarea repetițiilor în text, recomandăm înlocuirea sintagmei „aceste instituții” cu sintagma „aceste **entități**”. În plus, pentru claritatea și predictibilitatea normei, propunem completarea respectivei sintagme cu o trimitere la tabelul de la **art. 6 alin. (2)**.

Totodată, pentru unitate terminologică, precizăm că la Capitolul VIII, la lit. g) din Strategia națională 2022-2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 490/2022, este prevăzut principiul privind participarea și integrarea deplină și efectivă în societate a persoanelor cu dizabilități. Față de acest aspect, este necesară revederea sintagmei „implicării efective a partenerilor”.

De asemenea, pentru a asigura coerență textului, propunem ca formularea „care pun în practică atribuțiile și responsabilitățile de colectare și raportare a datelor și de implementare a măsurilor Strategiei naționale 2022-2027 și cu respectarea principiilor transparenței în comunicare și a implicării efective a partenerilor.” să fie redată astfel: „care pun în practică atribuțiile și responsabilitățile de colectare și raportare a datelor și de implementare a măsurilor Strategiei naționale 2022-2027, **cu** respectarea principiilor transparenței în comunicare și a implicării efective a partenerilor”.

11.4. La art. 6 alin. (1) lit. c), pentru concordanță cu titlul anexei la Hotărârea Guvernului nr. 490/2022, este de analizat dacă sintagma „Planul operațional de implementare a Strategiei naționale 2022-2027” nu ar trebui reformulată sub forma: „Planul operațional privind implementarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă” 2022-2027”.

Observația este valabilă, în mod corespunzător, și pentru **art. 7 lit. b) și d).**

Din punct de vedere al configurării normelor prezentei anexe, dat fiind faptul că în subsidiarul părții introductive a alin. (2) sunt prezentate o serie de categorii de date în cadrul unui tabel, pentru unitate în redactare cu alte acte normative, este de apreciat dacă respectivele date nu ar putea fi incluse în cadrul unei noi anexe, care să facă parte integrantă din prezenta anexa, eventual fiind marcată ca „Anexa nr. 1 a)”.

În ipoteza în care ar fi agreată această propunere, atunci partea introductivă a alin. (2), trebuie să aibă următorul cuprins:

„(2) Prin intermediul Mecanismului sunt colectate și prelucrate categoriile de date prevăzute în anexa nr. 1 a) la prezentul *Mecanism*.”

Sub rezerva celor de mai sus, referitor la **tabel**, formulăm următoarele observații:

- în cazul abrevierilor „MMPS, DGASPC, ANPIS, CNAS, ...” și altele asemenea, evidențiem principiul potrivit căruia, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai prin explicitare în text, la prima folosire;

- în acord cu exigențele tehnicii legislative, prezentarea unor explicații - informări suplimentare - încadrate între paranteze nu este permisă;

- semnalăm redactarea unor cuvinte cu inițială mare, deși contextul/contextele nu impun acest fapt;

- la cea de-a **treia coloană** a capului de tabel, pentru considerentul expus anterior, propunem înlocuirea sintagmei „Instituție responsabilă” cu sintagma „**Instituția/Autoritatea responsabilă**”;

- la **nr. crt. 1**, pentru respectarea prevederilor art. 36 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sintagma „website-urilor” se va înlocui cu sintagma „**paginile de internet**”;

- la **nr. crt. 2**, în coloana „nume indicator”, pentru o exprimare adecvată în context, sugerăm înlocuirea sintagmei „Procentul persoanelor cu încadrare în grad de handicap” cu sintagma „Procentul persoanelor **care dețin un certificat de încadrare în grad de handicap**” sau sintagma „Procentul persoanelor **încadrate în grad de handicap**”;

- la **nr. crt. 7**, în coloana „nume indicator”, pentru același considerent, recomandăm înlocuirea sintagmei „Procentul persoanelor cu încadrare de grad de handicap salariate” cu sintagma „Procentul persoanelor salariate **încadrate în grad de handicap**”, precum și a sintagmei „la întreprinderi cu obligația de angajare” cu sintagma „**la angajatori care au obligația de angajare**”;

- la **nr. crt. 8**, în coloana „nume indicator”, pentru același motive, recomandăm revederea și reformularea sintagmei „Sumele colectate anual de la Bugetul Statului”, având în vedere prevederile art. 100 alin. (5) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul înlocuirii acesteia cu sintagma „Sumele colectate anual **la bugetul de stat**”; de asemenea, recomandăm înlocuirea sintagmei „rezultate în urma neîndeplinirii obligației de a angaja 4% persoane cu handicap” cu sintagma „rezultate **ca urmare a nerespectării obligației de a angaja persoane cu handicap într-un procent de cel puțin 4% din numărul total de angajați**”;

- la **nr. crt. 9**, în coloana „nume indicator”, pentru unitate terminologică cu art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 202/2006 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Ocuparea forței de Muncă, precum și pentru modificarea art. 24 din Ordonanța Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sintagma „ii) Agenții Județene de Ocupare” se va înlocui cu sintagma „**agențiile pentru ocuparea forței de muncă județene și a municipiului București**”; totodată, pentru unitate terminologică cu art. 4 alin. (3) și (4) din Legea nr. 263/2010

privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, recomandăm reformularea sintagmei „iii) Case de Pensii”; în plus, pentru același considerent, sintagma „Case de Asigurări de Sănătate Județene” se va reformula potrivit art. 276 alin. (3) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- la **nr. crt. 13**, în coloana „nume indicator”, întrucât raportarea nu vizează aceleași tipuri de documente, este necesară revederea textului;

- la **nr. crt. 20**, în coloana „nume indicator” - pentru corectitudine din punct de vedere redacțional, se impune rectificarea textului „curemure, inundații” - respectiv, „**cutremure, inundații**”; la **cea de a treia coloană** - „Instituție responsabilă” - titulatura „Inspectoratul General de Situații de Urgență” va fi scrisă „Inspectoratul General **pentru** Situații de Urgență”.

- la **nr. crt. 21**, în coloana „nume indicator”, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, recomandăm redarea *in extenso* a abrevierii „CES”, respectiv „**cerințe educaționale speciale**”; observația este valabilă și pentru **nr. crt. 22**;

- la **nr. crt. 25**, în coloana „nume indicator”, pentru o exprimare adecvată în context, recomandăm schimbarea topicii, în sensul plasării termenului „realizate” după substantivul „campanii”;

- la **nr. crt. 29**, în coloana „nume indicator”, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, recomandăm redarea *in extenso* a abrevierii „PIB” ori completarea **nr. crt. 28** cu sintagma „**denumit în continuare PIB**”, plasată la finalul textului;

- la **nr. crt. 31**, în coloana „nume indicator”, pentru o exprimare adecvată în context, recomandăm reformularea sintagmei „persoane angajate prin angajare asistată Anul anterior” în sensul de „persoane **încadrate în muncă** prin angajare asistată **în anul anterior**”;

- la **nr. crt. 32**, în coloana „nume indicator”, pentru claritatea dispoziției, recomandăm revederea și reformularea textului, în acord cu prevederile art. 51 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul că pe de-o parte serviciile sociale acordate în centre rezidențiale sunt de **diferite tipuri, publice, public-private sau private**, iar pe de altă parte, dacă este vizată exceptarea centrelor rezidențiale pentru persoane adulte cu handicap de tip locuințe protejate, textul va include o trimitere la dispozițiile aplicabile, respectiv la art. 51 alin. (3) lit. b)-d) din actul normativ indicat anterior;

- la **nr. crt. 34**, în coloana „nume indicator”, pentru o terminologie unitară cu textul Ordinului ministrului muncii și justiției sociale nr. 82/2019 privind aprobarea standardelor specifice minime de calitate obligatorii pentru serviciile sociale destinate persoanelor adulte cu dizabilități, cu modificările ulterioare, sintagmele „(iv) Servicii de îngrijire la domiciliu” și „(v) Servicii la domiciliu destinate persoanelor adulte cu dizabilități prin echipa mobilă;” se vor înlocui cu sintagmele „(iv) **Serviciul de îngrijiri la domiciliu**”, respectiv „(v) **Serviciul «Echipa mobilă pentru persoane adulte cu dizabilități»**”; observația este valabilă și pentru toate situațiile similare;

- la **nr. crt. 36**, în coloana „nume indicator”, pentru același considerent, recomandăm înlocuirea sintagmei „servicii sociale de tip centre” cu sintagma „servicii sociale **organizate ca centre de tip**”; observația este valabilă și pentru toate situațiile similare;

De asemenea, la finalul textului se va insera sintagma „**pentru persoane adulte cu dizabilități**”;

- la **nr. crt. 38**, în coloana „nume indicator”, pentru precizia dispoziției, recomandăm înlocuirea sintagmei „pentru persoanele cu dizabilități” cu sintagma „pentru persoanele **adulte** cu dizabilități”;

- la **nr. crt. 39**, în coloana „nume indicator”, recomandăm eliminarea sintagmei „de servicii” plasată în finalul textului, ca superfluă; observația este valabilă și pentru **nr. crt. 41**;

- la **nr. crt. 42**, în coloana „nume indicator”, semnalăm lipsa de claritate a textului determinată de utilizarea sintagmei „serviciilor sociale care furnizează informare-educare privind exercitarea drepturilor de SSR”, sens în care recomandăm completarea cu o trimitere la actul normativ care reglementează acest tip de servicii;

- la **nr. crt. 43**, în coloana „nume indicator”, pentru claritatea normei, recomandăm completarea sintagmei „indicatorul proxy” cu o trimitere la actul normativ prin care acesta este definit ori reglementat;

- la **nr. crt. 44**, în coloana „nume indicator”, pentru o exprimare adecvată în context, sugerăm înlocuirea sintagmei „sportivi amatori persoane cu dizabilități” cu sintagma „**persoanelor cu dizabilități ca sportivi amatori**”.

11.5. La **art. 7**, având în vedere că este alcătuit dintr-un singur alineat, este necesară eliminarea abrevierii „(1)” din debutul părții introductive.

Totodată, coroborat cu norma de trimitere la „art. 5 lit. b)”, sugerăm ca după substantivul „rapoarte” să fie inserată expresia „**de monitorizare și evaluare**”.

11.6. Privitor la **art. 8 alin. (1)**, având în vedere că în dreptul public termenele se calculează pe zile pline și calendaristice, este necesară eliminarea termenului „calendaristice”, ca fiind pleonastică.

Totodată, pentru respectarea exigențelor normative, propunem reformularea textului astfel:

„Art. 8. - (1) În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, prin ordin al președintelui Autorității se aprobă instrumentarul de colectare și raportare a datelor utilizat pentru a culege datele necesare pentru calcularea indicatorilor precum și modelele rapoartelor prevăzute la art. 7, care va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.”.

De asemenea, luând în considerare că între alin. (1) și (2) nu există legătură de cauzalitate, pentru asigurarea unei succesiuni logice a celor prezentate, propunem ca **alin. (2)** să se constituie într-un articol distinct, marcat în mod corespunzător.

Pe cale de consecință, prin luarea în considerare a propunerii reținute supra, actualul art. 9 va deveni art. 10.

11.7. La **actualul art. 9 alin. (2)**, pentru rigoarea exprimării, propunem revederea sintagmei „Comisiei Europene (COM)”, în raport de exigențele tehnicii legislative.

12. La **anexa nr. 2**, pentru corectitudine în reglementare, este necesară înlocuirea termenului „**Organigrama**” cu expresia „**Structura organizatorică**”.

Totodată, potrivit uzanței normative, referitor la marcajul ce figurează în partea dreaptă sus a paginii, este necesar ca sintagma „Anexa nr. 2 la HG nr. 234/2022” să fie înlocuită cu formularea „**Anexa la Hotărârea Guvernului nr. 234/2022**”.

PREȘEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr. 1312/28.11.2022